

Το αρχαιολατρικόν μίσος δια το Χριστιανικόν Βυζάντιον

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Στον ιδεολογικό ορίζοντα των συγχρόνων αρχαιολατρών διαπιστώνει κάποιος το ρήγμα, που προκαλούν στην ενότητα της ιστορικής πορείας του γένους. Βλέπουμε μια συνεχή και μόνιμη προσπάθεια να απαξιωθεί συνολικά το κεφάλαιο εκείνο της ελληνικής ιστορίας που αφορά στη περίοδο της βυζαντινής αυτοκρατορίας στα πλαίσια μιας ευρύτερης ιδεολογικής στόχευσής τους.

Το χριστιανικό Βυζάντιο χαρακτηρίζεται ως «καταστροφέας» του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Στα ίδια πλαίσια και για λόγους ιδεολογικών σκοπιμοτήτων, όλη η ιστορική περίοδος, της βυζαντινής χριστιανικής αυτοκρατορίας προσεγγίζεται με αναχρονιστικές αναφορές, παρουσιάζεται μέσα από το παραμορφωτικό πρίσμα και τις προκαταλήψεις δυτικών ιστορικών του 18 και 19 αιώνα. Κατ' επέκταση απαξιώνεται όχι μόνο ένα πολύ μεγάλο τμήμα της ελληνικής ιστορίας, αλλά και το σύνολο του πολιτισμού που δημιουργήθηκε με αφορμή την παρουσία του Χριστιανισμού.

Στις διάφορες αρχαιολατρικές κινήσεις παραλλήλως με την συστηματική μεθόδευση της απαξίωσης του Βυζαντίου διαπιστώνει κάποιος μια όλως ιδεατή, ρομαντική θεώρηση και όχι κατά βάση ιστορική παρουσίαση, της εικόνας της αρχαίας Ελλάδας στο σύνολό της, όπως και της αρχαίας ελληνικής θρησκείας.

Κατανοούνται και προβάλλονται με αναχρονιστικά κριτήρια. Παραπέμπουν ευθέως στην εικόνα περί αρχαίας Ελλάδας που είχε δημιουργήσει ο Ρομαντισμός του 18ου και 19ου αιώνα.

Το πόσο βεβαίως διαφορετική είναι η πραγματικότητα το επισημαίνουν με χαρακτηριστική σαφήνεια οι ειδικοί. Ενδεικτικώς μόνο θα παραθέσουμε κάποιες μαρτυρίες.

I) Ο Γάλλος Ακαδημαϊκός Charles Diehl αναφέρει ότι το Βυζάντιο: «διά δε της στρατιωτικής αξίας αυτού επανειλημμένως έσωσε την Ευρώπην. Υπήρξεν, απέναντι της βαρβαρότητας, το κέντρον θαυμασίου πολιτισμού, του τελειότερου και του μάλλον λεπτεπιλέπτου, το οποίον επί αρκετόν χρόνον εγνώρισεν ο Μεσαίων. Υπήρξεν ο διδάσκαλος και ο αναμορφωτής της Σλαβικής και Ασιατικής Ανατολής, οι λαοί της οποίας οφείλουσιν εις αυτό την θρησκείαν, την φιλολογίαν, την καλλιτεχνίαν και αυτό το διοικητικόν αυτών σύστημα. Η πανίσχυρος επίδρασις αυτού είχεν επεκταθή μέχρι και αυτής της Δύσεως, η οποία σπουδαίως επωφελήθη του πνευματικού και καλλιτεχνικού πλούτου αυτού. Αυτό είναι το οποίον προηγείται σήμερον όλων των Ανατολικών λαών της Ευρώπης, ιδίως δε η σύγχρονος Ελλάς οφείλει πολύ περισσότερα εις το Χριστιανικόν Βυζαντινόν παρ' ό,τι εις τας Αθήνας του Περικλέους και του Φειδίου».

II) Ο καθηγητής Νικόλαος Τωμαδάκης αναφερόμενος στην ενότητα της ελληνικής ιστορίας, με αφορμή την προσφορά του Βυζαντίου και των βυζαντινών ιστορικών συγγραφέων ειδικότερα, τονίζει τα εξής: “Πληροφορούν ημάς περί εποχής χιλίων πεντακοσίων συναπτών ετών, καθ’ α το Έθνος ημών ενεκολπώθη τον Χριστιανισμόν, διέδωκε τούτον εσωτερικώς και εξωτερικώς, και επροστάτευσε την Ευρώπην από την επιδρομήν των βαρβάρων. Έτι προς, διεφύλαξε την αρχαίαν παράδοσιν, τα χειρόγραφα, τους συγγραφείς, την σκέψιν. Εκάλυψε την περίοδον αυτήν δι’ ενδόξων κατορθωμάτων, διά κοινωνικής και φιλανθρωπικής δράσεως της πολιτείας και της Εκκλησίας απαραμίλλου, διά πλήθους μοναστών, καλλιτεχνών, ανθρώπων του πνεύματος. Διεμόρφωσε την σημερινήν γλωσσικήν, θρησκευτικήν και πνευματικήν μας παράδοσιν”.

III) Ο καθηγ. Δημήτριος Σοφιανός υπογραμμίζει ότι: «η προσφορά του Βυζαντίου, με την αρμονική και γόνιμη συναίρεση Ελληνισμού και Ορθοδοξίας, δεν είναι ευκαταφρόνητη και δεν πρέπει να υποτιμάται ούτε και να παραχαράσσεται σκόπιμα».

IV) Στην ίδια συνάφεια, με άλλη αφορμή, ο καθηγητής της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Θησ. Τζαννετάτος, τονίζει ότι: “ανεκτίμητος πάντοτε κρίνεται η συμβολή των ελληνικών μονών εις την διάσωσιν των κειμένων της θύραθεν

παιδείας, κατά τους Βυζαντινούς Χρόνους”.

V) Ανάλογες είναι και οι επισημάνσεις της Καθηγήτριας Αικ. Χριστοφιλοπούλου: “οι Βυζαντινοί παρά την διαφοράν της θρησκείας εθαύμαζον την ελληνικήν αρχαιότητα, διεφύλαξαν την μεγάλην πνευματικήν κληρονομίαν της και δεν απέστεργον την μίμησιν εις πλείστους τομείς του εντέχνου λόγου”.

Τα παραπάνω αποδεικνύουν για μία ακόμη φορά πόσο διαφορετική είναι η πραγματικότητα από την ιδεοληπτική, εμπαθή και ανιστόριτη συνθηματολογία των συγχρόνων αρχαιολατρών.

Του Πρωτ. Βασιλείου Α. Γεωργοπούλου, Λέκτορος Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Ορθόδοξος Τύπος, Αριθμός Φύλλου 2003

Πηγή: impantokratoros.gr